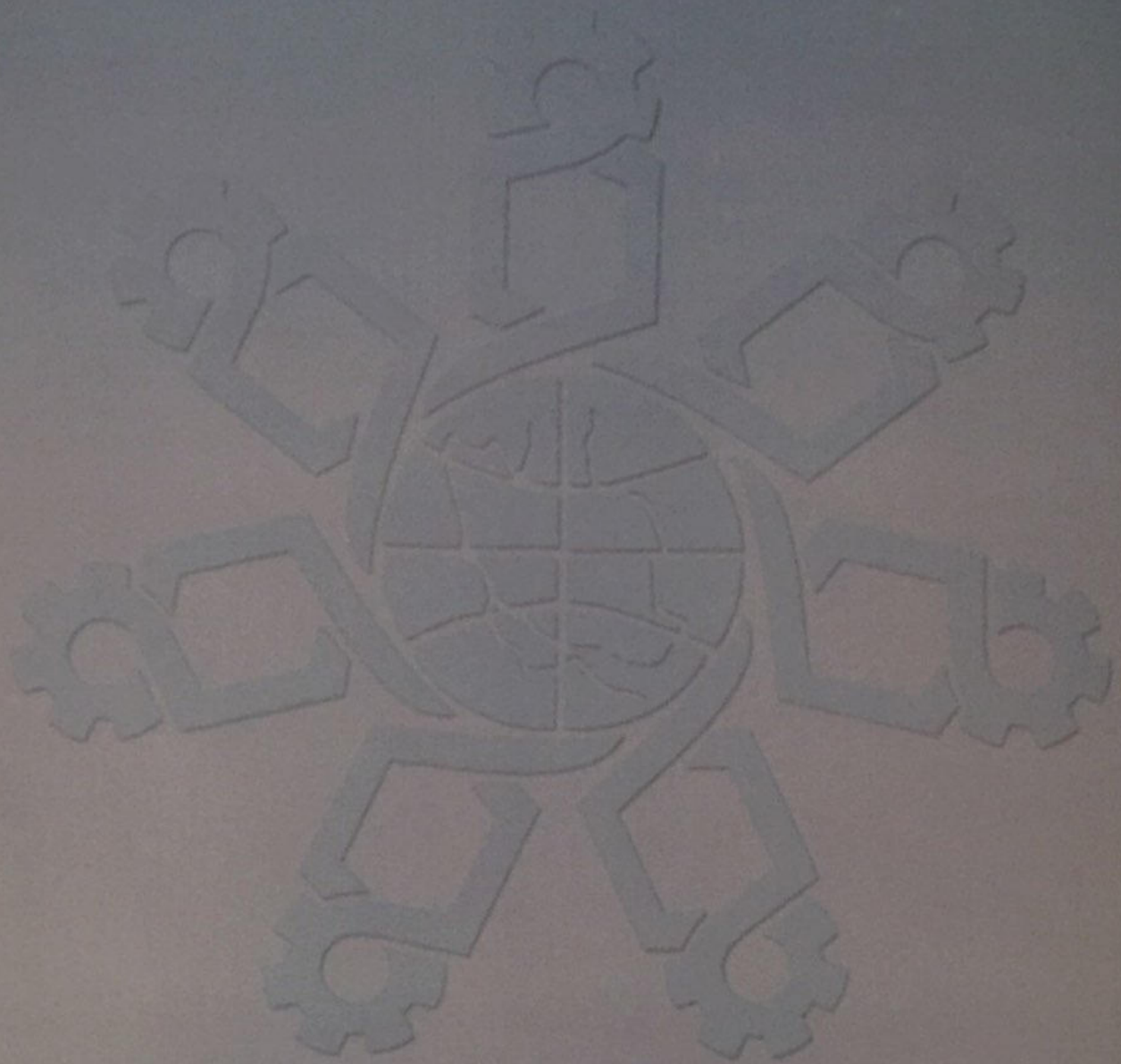

به مناسبت اجلاس مشترک اعضای هیات مدیره
سراسری انجمن مدیران صنایع با اعضای
هیات رئیسه و دبیران شعب انجمن

محسن خلیلی
انجمن مدیران صنایع تبریز
۱۳۸۶/۰۵/۱۰

در چندین دهه گذشته، دخالت نا هماهنگ، گسیخته و ناهمسو دولت ها در سطح جهانی در ابعاد مختلف از جمله در بازار های پولی و مالی، تعیین نرخ ارز، مقررات بدون برنامه در صادرات و واردات، تاکید بر نرخ بهره بسیار پایین تر از نرخ تورم، سهمیه بندی ها، ارائه امتیازهای ویژه به گروه های خاص، عدم توانمندی در ارائه خدمات مورد نیاز واحدهای خصوصی در فرآیند رشد و ده ها موارد دیگر، اختلالات و موانع توسعه را در کشورها گسترده تر نمود. این امر سبب شد از دهه ۱۹۸۰ چرخش به سمت اقتصاد بازار با شدت بیشتری در کشورهای در حال توسعه افزایش یابد و دهه ۱۹۹۰ را می توان دهه خصوصی سازی و گرایش به توسعه اقتصاد بازار نام گذاری نمود.

لازمه چرخش به سمت اقتصاد بازار و توسعه بخش خصوصی در کشورمان همانند سایر کشور ها، نیازمند اجرای اقدامات همه جانبه، یکپارچه و همسو از جانب کلیه عوامل توسعه (دولت، بخش خصوصی و تشکل ها) در تمامی ابعاد آن می باشد. ما در نقش تشکل های صنعتی در این مسیر حرکت کرده و تاکنون در باره مشکلات اقتصاد، صنعت و موانع توسعه ملی، مطالب مستند با نگاه کارشناسی تهیه و توزیع نموده ایم. این مطالب در حوزه های مختلف از قبیل تدوین استراتژی توسعه صنعتی، استراتژی صادرات، توسعه بخش خصوصی، بپینه کاوی کشورهای توسعه یافته در ابعاد مختلف، ارائه راهکارهای مسیر دستیابی به توسعه متوازن و همه جانبه، ارتقاء بهره وری ملی و موارد دیگر که شما همراهان از عناوین آنها مطلع هستید، می باشد. از جمله مطالبی که در حوزه شناسایی و تدوین مسایل صنعت به رشته تحریر درآمده است، مطلبی است با عنوان " مسایل و مشکلات صنعت " که توسط کنفدراسیون صنعت ایران به مناسبت بزرگداشت روز صنعت و معدن سال ۱۳۸۶ تهیه و تنظیم گردیده که در این گردهمایی مجدداً حضورتان تقدیم می شود. اگرچه ممکن است این اقدامات تاثیر ماهوی نداشته باشد ولی جامعه اقتصادی ما را برای تحول و دوران گذر آماده می نماید.

اقدام دیگری که در جهت نیل به اقتصاد بازار بایستی صورت پذیرد، هم راستا شدن سه رکن اصلی توسعه یعنی دولت، بخش خصوصی و تشکل های صنفی و صنعتی می باشد و آنچه که امروز با توجه به ماهیت جلسه بایستی مورد تاکید قرار گیرد، افزایش تعامل و همسویی صمیمانه بین تشکل های اقتصادی- صنعتی و اعضای آنها

می باشد. به عبارت دیگر، حوزه تاثیر ما در یکبارچه نمودن عوامل توسعه، فراهم ساختن ارتباطات موثر و کارآمد در میان تشکل ها و اعضای آنها و توانمندسازی این بخش از عوامل توسعه می باشد. تحقق این امر بستگی به تجهیز کردن خودمان با افزایش توانمندی و قابلیت نیروهای موجود و جذب نیروهای جدید داشته و افزایش توانمندی در گرو توجه و درک عمیق به موارد ذیل می باشد:

❖ در چه موقعیتی قرار داریم؟

❖ اینکه کی هستیم و علت غایی ما در تشکل دهی این تشکل ها چیست؟

❖ به کجا می خواهیم برویم و به چه جایگاهی می خواهیم دست پیدا کنیم؟

❖ و در این مسیر یعنی حرکت از مبداء (علت وجودی و غایی ما) به سوی مقصد (چگونه

می خواهیم باشیم و تصویر آینده ما تشکل ها چگونه خواهد بود) به چه چیزهای بنیادی و

ارزش های محوری باور داریم؟

پاسخ به این سوالات در مجموعه تشکل ها کمک می کند تا در تعامل سازنده با یکدیگر ، خودمان را تقویت کرده و به یک موفقیت و بارده حاصل از کارکرد هماهنگ دست پیدا کنیم.

قطعه آهنی را در نظر بگیرید، در این قطعه میلیون ها مولکول مغناطیسی کوچک قرار دارند که جهت قرار گرفتن آنها کاملاً تصادفی است، به همین دلیل این قطعه آهن، اثر مغناطیسی ندارد. ولی چنانچه به وسیله یک آهن ربا یا وسیله مشابهی این مولکول ها را هم راستا، مرتب و همسو کنیم این قطعه به یک آهن ربا تبدیل خواهد شد و خواص تک تک مولکول هایش را نشان خواهد داد و هر چه تعداد مولکول ها همسو تر و مرتب تر باشند، خاصیت مغناطیسی نیز بیشتر خواهد شد. چنین ایده ای برای تشکل ها نیز موجود است و در مورد آنها صدق می کند. اگر هر تشکل و زیر مجموعه آن با یک مولکول که دارای یک جهت میدان مغناطیسی است، مقایسه کنیم، مشاهده می کنیم که برای کسب موفقیت و نتیجه مشترک از فعالیت مجموعه تشکل ها، حداکثر همسویی و هماهنگی در میان آنها لازم است.

رشد و پیشرفت چنین ایده ای در تشکل ها نیازمند سازماندهی دوباره باورها و اهداف می باشد و برای این کار ابتداء بایستی اصول مشترک تشکل ها شناسایی و ترویج شود. بر این باور، اعتقاد راسخ وجود دارد که هر آئینه در میان تشکل ها، اصول مشترکی وجود دارد که چنانچه در آنها تفاهم شود و جملگی به سوی تحقق تک تک آنها گام برداریم، دستیابی به آرمان تشکل های صنعتی و صنفی که همانا سیر به سوی اقتصاد بازار است، تسریع خواهد شد. اصولی که تشکل ها در آنها یک تفاهم کلی دارند، می توان به شرح زیر بر شمرد:

🔻 مشارکت در سیاست گذاری

🔻 بهبود محیط کسب و کار

🔻 توسعه بازار و ارتباطات

🔻 توانمندسازی بخش خصوصی

🔻 اعاده حقوق مصرف کنندگان

🔻 فعالیت های صنعتی-تجاری و صنفی

البته این اصول به صورت اصول عمومی پذیرفته شده در میان تشکل هاست که می توان با تعامل و هم رای، اصول و اهداف مترقی و تکامل یافته دیگری را شناسایی و ترویج نمود. این امر زمانی به واقعیت تبدیل خواهد شد که همه نیروها و توان تشکل ها در کنار یکدیگر قرار گرفته و با یک زبان مشترک، باور مشترک، اراده مشترک و عمل مشترک برای دستیابی به یک چشم انداز مشترک گام بردارند.

تشکل های امروز برای دستیابی به موفقیت پایدار که همانا دستیابی به توسعه اقتصاد و صنعت ملی است، بایستی توانمندی های محوری مختص به خود را تقویت نموده و آنها را در جهت تحقق اهداف و استراتژی های مشترک بکار گیرند. شناختن دقیق موقعیت امروز تشکل ها (قابلیت ها و منابع درونی و نیز ویژگی ها و عناصر محیط پیرامون)، داشتن تصویر روشن از آینده فعالیت های تشکل گرایی (چشم انداز، ماموریت، نتایج مورد انتظار، راهبردهای موثر و جامع)، بکارگیری یک برنامه یکپارچه و متوازن برای حرکت (انتخاب بهترین مسیر، بهترین

روش، بهترین منابع)، و ایجاد یک نظام مدیریت اثربخش که هدایت مجموعه تشکل ها را برای دستیابی به نتایج مورد انتظار به عهده داشته باشد، مولفه های تلاش مشترک و همکاری تشکل ها را تشکیل می دهد.

وقتی به اساسنامه انجمن مدیران صنایع، کنفدراسیون صنعت ایران و کانون عالی کارفرمایان ایران که در این گردهمایی توزیع می شود، مراجعه کنیم، مشاهده می شود که مولفه های مشترک برای همکاری و بندهای مشترکی بین اهداف آنها وجود دارد که این مولفه ها و اهداف مشترک ما را برای همسویی بیشتر و هماهنگی قوی تر یاری می نماید و رویکرد همکاری و اتحاد تشکل ها را برای ایجاد هم افزایی (سینرژی) افزایش می دهد. با نگاهی اجمالی می توان مواردی از اهداف مشترک تشکل های یاد شده بالا را این چنین برشمرد:

❖ کمک به توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور.

❖ کمک به افزایش سهم بخش خصوصی و تشکل ها در تولید، اشتغال، درآمد ملی و رفاه جامعه.

❖ کمک به توسعه صنعتی کشور

❖ کمک به تقویت تشکل گرایی در ایران

❖ کمک به توسعه اقتصاد کشور در صحنه بین المللی

❖ بهره گیری از روابط بین المللی در جهت تقویت توان صنعتی و علمی کشور

❖ کوشش در جهت ارتقاء نقش بخش خصوصی در اقتصاد ملی

❖ ایجاد زمینه های لازم برای افزایش تعامل بین تشکل ها

❖ توسعه بازار و کمک به جلب سرمایه گذاری خارجی

❖ کمک به ارتقاء بهره وری ملی

❖ کمک به توسعه ظرفیت های نیروی انسانی کشور

❖ تلاش در جهت استفاده بهینه از منابع ملی

از طرف دیگر می دانیم که اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران مشاور سه قوه مجریه، قضائیه و قانون گذاری است و انجمن ما به همراه کنفدراسیون صنعت ایران در ششمین دوره انتخابات اتاق ایران در کل کشور بیش از ۶۰ کرسی از ۳۲۰ کرسی عضو هیات نمایندگان را به خود اختصاص داده است. به عبارت دیگر ما فراتر از ۲۰٪ هیات نمایندگان را در اختیار داریم. بنابراین به همین نسبت نیز می توانیم دیدگاه های سلامت و تجربه شده خود را در اتاق ایران و عملاً در سطح کشور به سود اقتصاد ملی و سیر به سوی اقتصاد آزاد عملیاتی نماییم و همگرایی بیشتری در بین تشکل ها و بخش خصوصی ایجاد نماییم. در واقع یک پیوستگی بین تشکل ها و بخش خصوصی در جهت ارتقاء اقتصاد ملی فراهم شده که بایستی به درستی در جهت حفظ و افزایش منافع ملی بکار گیریم و رشد و توسعه خودمان را در قالب تشکل گرایی افزایش دهیم.

در جهت تایید مطالب بالا اشاره ای به اولین جلسه مورخ ۱۳۸۶/۴/۲۶ هیات نمایندگان اتاق ایران و فهرست برخی از نظرات ریاست محترم اتاق ایران و وزیر محترم بازرگانی و مشابهت آنها با دیدگاه های خودمان می نمایم و امیدوارم که از تبادل نظر و تعامل با بزرگترین تشکل کشور یعنی اتاق ایران، بتوانیم به اهداف کلیدی و تفاهم شده مجموعه تشکل هایمان دست پیدا کنیم تا در سال هایی که در پیش رو داریم به صورت تدریجی و در عین حال مستمر از مشکلات مان بکاهیم و مسیر خود را به سوی صنعتی شدن و سیر به سوی اقتصاد بازار هموار نماییم.

موضوعاتی که در اولین جلسه مورخ ۱۳۸۶/۴/۲۶ هیات نمایندگان اتاق ایران توسط ریاست محترم اتاق ایران و وزیر محترم بازرگانی مطرح شد، به طور خلاصه شامل موارد ذیل می باشد:

✦ اتاق ایران مشاور سه قوه است و بایستی شرایطی فراهم شود تا تصمیمات اقتصادی سه قوه با مشورت بخش خصوصی صورت پذیرد. به عبارت دیگر هیچ تصمیم اقتصادی بدون مشورت بخش خصوصی اتخاذ نشود.

✦ برای توانمندسازی اتاق و بخش خصوصی نیازمند تعامل با ارکان حکومت در قالب مراکز فکر هستیم و بایستی ارتباط ارگانیک با مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی فراهم گردد.

چشم انداز بیست ساله کشور بایستی با مشارکت کلیه بخش ها اعم از دولتی و خصوصی عملیاتی گردد.

برای اجرایی کردن ابلاغیه اصل ۴۴ نیازمند باز تعریف وظایف و نقش های دولت و بخش خصوصی هستیم.

تعامل مستمر بین اتاق با تشکل ها صورت پذیرد و درهای اتاق بایستی به روی کلیه تشکل ها باز باشد تا یک صدای مشترک از بخش خصوصی به جامعه ارائه شود.

بخش خصوصی بایستی فعالیت های خود را گسترش دهد و از سرمایه های عظیم برای پیشرفت کشور استفاده مطلوب نماید.

یافتن راهکارهای ارتقاء اقتصادی کشور و کسب و کارها

افزایش توان بهره وری و جهش بخشیدن به آن

کمک برای ایجاد عدالت همه جانبه اقتصادی و کاهش فاصله طبقاتی

فراهم ساختن حضور کسب و کارها در بازار جهانی و رقابت با آنها

یافتن راهکارهای عدم وابستگی به اقتصاد نفت

تحول در خصوصی سازی و کاهش انحصار دولتی

کمک به توان افزایشی تشکل ها

کمک به توسعه بخش تعاونی ها

جذب فناوری های پیشرفته

کمک به تعامل صحیح با اقتصاد جهانی

کمک به افزایش بهره وری سرمایه

انسجام بخشیدن به تشکل ها توسط اتاق ایران

برای اثبات وجود اشتراکات بیشتر بین تشکل‌ها با اتاق ایران می‌توان به سرفصل کمیسیون‌های مصوب اتاق نیز نظری افکند و تشابهات فراوانی را بین اهداف برشمرد و عناوین کمیسیون‌ها ملاحظه نمود. برخی از عناوین آنها شامل، کمیسیون‌های تجارت، صنعت، بازار سرمایه و بورس، حمل و نقل و ترانزیت، سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، تشکل‌ها، کشاورزی و صنایع تبدیلی، اصلاح قانون اتاق، گردشگری، سرمایه‌گذاری و کارآفرینی، سازمان تجارت جهانی و سازمان‌های بین‌المللی، اخلاق کسب و کار، صادرات، انرژی، تکنولوژی اطلاعاتی و کمرک می‌باشد.

این عناوین به ما یادآوری می‌نماید که هر گاه متحد‌الجهت به همت اعضای مؤثر خود در هیات نمایندگان در کمیسیون‌ها به صورت فعال مشارکت کنیم در راستای عملیاتی شدن اهداف مان به توفیقات تردید ناپذیری دست خواهیم یافت.

اما سخن آخر با یاران و هم‌قطاران عزیزم:

در صورت تحقق رویکرد مطرح شده در سراسر این نوشته یعنی همسویی، یکپارچگی و همگرایی تشکل‌ها و اعضای آنها در جهت تداوم و تسریع بخشیدن به قطار توسعه کشور، اولین اقدام این مجموعه همسو و هماهنگ بایستی در جهت بهبود فضای کسب و کار متمرکز گردد. شاخص‌های اندازه‌گیری فضای کسب و کار ارتباط تنگاتنگی با اهداف و اصول مشترک ما دارد، ضمن آنکه در صورت بهبود فضای کسب و کار، دستیابی به اهداف اصلی مان که همانا توسعه همه‌جانبه کشور است، سهل‌تر خواهد بود.

بر اساس نتایج ارزیابی و اندازه‌گیری فضای کسب و کار، نظرات غالب اقتصاددانان و تجارب کشورهای پیشرفته، وضعیت کشورمان در شاخص‌های زیر مناسب نیست و بایستی با همت والا به اصلاح آنها پرداخت:

- ✚ سیاست تجاری
- ✚ مداخله دولت
- ✚ سرمایه‌گذاری خارجی
- ✚ دستمزدها و قیمت‌ها

- 🔸 قوانین و مقررات
- 🔸 بار مالی دولت
- 🔸 سیاستهای پول
- 🔸 بانکداری تامین مالی
- 🔸 حقوق مالکیت
- 🔸 بازار سیاه

نتایج ارزیابی با شاخص های فوق نشان می دهد که متاسفانه کشور ما در بین ۱۶۴ کشور بین رتبه ۱۳۰ تا ۱۵۵ در نوسان بوده است و معنای آن این است که اقتصاد ما آسیب پذیر بوده و در صورت عدم حل این مشکلات، دستیابی به توسعه ملی مسیر نخواهد بود.

وظیفه ما به عنوان مجموعه تشکل های همسو این است که راهکارهای کارشناسی شده را تهیه و در اختیار اقتصاد ملی قرار دهیم و تمام توان خود را برای بهسازی فضای کسب و کار به کار گیریم.

تجارب و باورهای چندین دهه اینجانب به جرات این ادعا را مطرح می سازد که بدون اصلاح فضای کسب و کار هیچ بنگاه اقتصادی قادر به توسعه و رونق نخواهد بود و توسعه در قالب اقتصاد خرد محقق نخواهد شد. در حوزه اقتصاد کلان نیز عملیاتی شدن اقدامات اصیل و اساسی همچون ابلاغیه اصل ۴۴ قانون اساسی کشور جمهوری اسلامی ایران و برنامه های توسعه اقتصادی در قالب چشم انداز بیست ساله کشور بدون اقدام زیر بنایی در جهت اصلاح فضای کسب و کار با موفقیت همراه نبوده و هر نوع برنامه ریزی و تدوین استراتژی، نتیجه بخش نخواهد بود.

متون مندرج در این نوشته که به اتحاد و انسجام مثلث دولت، بخش خصوصی و تشکل ها برای دستیابی به توسعه همه جانبه تاکید دارد، می توان آن را در محیط صمیمانه ای که اکنون پس از انتخابات جدید اتاق ایران فراهم شده، محقق ساخت. از یاران گرانقدر، دلسوز و فعال کشور در تشکل های صنعتی و اقتصادی این استدعا را دارم که با تعامل سازنده، تلاش گروهی و همسویی یکپارچه خودشان از این فرصت به صورت موثر و کارآمد در راستای اهداف مشترک مان، استفاده نمایند.

شصت سال تلاش مسئولانه ما را در نقطه عطف و
موقعیت گذر به اقتصاد بازار با راهبری بخش خصوصی
قرار داده است.

